

การจัดการความรู้ (KM-Knowledge Manegment)

เรื่องการแต่งเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายหาด
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ให้ทุกท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกาย เครื่องแบบราชการของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบลที่ถูกต้อง และเมื่อได้เรียนรู้แล้วพึงนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ในตนเอง เกิดความน่าเชื่อถือต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ ความสง่างามในตัวของบุคคลผู้สวมใส่เครื่องแบบ ซึ่งผู้อื่นใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบข้าราชการนี้ เพื่อจะให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าของที่ส่วนท้องถิ่น โดยชอบด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หลังจากที่ทุกท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว หวังว่าทุกท่านจะได้รับ ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องนำไปปฏิบัติใช้ได้อย่างสมกับคำว่าศักดิ์ศรีข้าราชการไทยกันนะคะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานๆ ที่มีความใฝ่ฝันอยากเป็นข้าราชการได้มีแรงบันดาลใจพยายามสอบ เข้าบรรจุเป็นข้าราชการต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายหาด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีทากี)	๑
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	๔
การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๘
ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)	๑๒
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑๓
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี) ของลูกจ้างประจำ	๑๖
อินทราณของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)	๑๘
อินทราณสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๑
เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๔

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี)

=====

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล ที่บรรจุใหม่ และที่ปฏิบัติงานอยู่เดิม หรือผู้บริหาร ท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น หลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการ ได้ถูกต้องหรือไม่นั้น เวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการ และในงานพิธี การมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุด หรือบางงานพิธีทำไมถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกงกระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วน เพราะอะไร เดียวเราจะมีความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติ เดียวกันนะคะ ว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่าอย่างไร และ การประดับอินทราณู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่า ถูกต้อง ลองมาศึกษาเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ระบุไว้กันค่ะ

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) มี ๒ ประเภท

- ๑.๑ เครื่องแบบสีกากีคอปับ (แขนยาว / แขนสั้น)
- ๑.๒ เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ตัวอย่างเครื่องแบบกาฬิคอปับ (แขนยาว/แขนสั้น)

เครื่องแบบสีกาฬิคอปับแขนยาว

ส่วนเบ็ดเตล็ดหมายถึงเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพบุรุษ

- เลือกคอปับแขนยาวสีกาฬิ
- กางเกงขายาวสีกาฬิ
- เข็มขัดทำด้วยด้ายสีกาฬิ หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพวงมาลัยอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสายคอ
- รองเท้าหนังหัวสั้นหรือหัวสั้นหรือหัวเตี้ยหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับรองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปักคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ซ้าง เข็มกนก ดินพอกเนื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราวุฒิสัญลัญญ์กับเนื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกาฬิคอปับแขนยาว

ส่วนเบ็ดเตล็ดหมายถึงเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพสตรี

- เลือกคอปับแขนยาวสีกาฬิ
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีกาฬิ
- เข็มขัดทำด้วยด้ายสีกาฬิ หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพวงมาลัยอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสายคอ
- รองเท้าหนังหัวสั้นหรือหัวสั้น หรือหัวเตี้ยหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปักคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ซ้าง เข็มกนก ดินพอกเนื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราวุฒิสัญลัญญ์กับเนื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ตัวอย่างเครื่องแบบกาเกี๋กอเบะ

เครื่องแบบสีกาเกี๋กอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายไปแต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกาเกี๋กอแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกาเกี๋
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกาเกี๋สีเดียวกับเสื้อตัว เข็มขัดสี่เหลี่ยมมุมฉากทึบเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือรัดส้น หรือวัตถุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกาเกี๋กอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายไปแต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกาเกี๋กอแขนสั้น
- ◆ กางเกงขายาวสีกาเกี๋
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือวัตถุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับรองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

=====

๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๕ ประเภท

๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว

๒.๒ เครื่องแบบปกติกาเกี๋ยง

๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ

๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ

๒.๕ เครื่องแบบสโมสร

ในที่นี้ขอพูดถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ มีดังนี้

◇ **เครื่องแบบปกติขาว** (กางเกงขาว+เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้าย

ชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯ ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้าย

หญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอเบาะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้าน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ที่แนวسابอกมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และดุม ๕ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้าย

ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

เครื่องแบบปกติขาว

สวมเมื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างเครื่องแบบหมายเลข 4

สุภาพบุรุษ

- ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีไปปกกระเป๋
- ❖ กางเกงขาวแบบราชการชายาว
- ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด
- ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
- ❖ ถุงเท้าสีดำ
- ❖ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋
- ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกหม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรวงศ์พื้นสีทาสีดำปักต้นทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

เครื่องแบบปกติขาว

สวมเมื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างเครื่องแบบหมายเลข 4

สุภาพสตรี

- ❖ เสื้อชั้นนอกคอแคบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอบานกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง
- ❖ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี
- ❖ กระโปรงสีขาวยาวคลุมเข่า
- ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- ❖ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกหม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรวงศ์พื้นสีทาสีดำปักต้นทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

◈ **เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ ปกติขาวครึ่งยศ** (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ ลักษณะ และส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือ เสิร์จสีดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบครึ่งยศ	เครื่องแบบครึ่งยศ
สวมเนออนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2	สวมเนออนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2
สุภาพบุรุษ	สุภาพสตรี
<ul style="list-style-type: none">◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋◆ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ◆ ถุงเท้าสีดำ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักคั่นทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์	<ul style="list-style-type: none">◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจะดำนล่าง 2 ข้าง◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงือกกลาสี◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักคั่นทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
	
ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)	ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

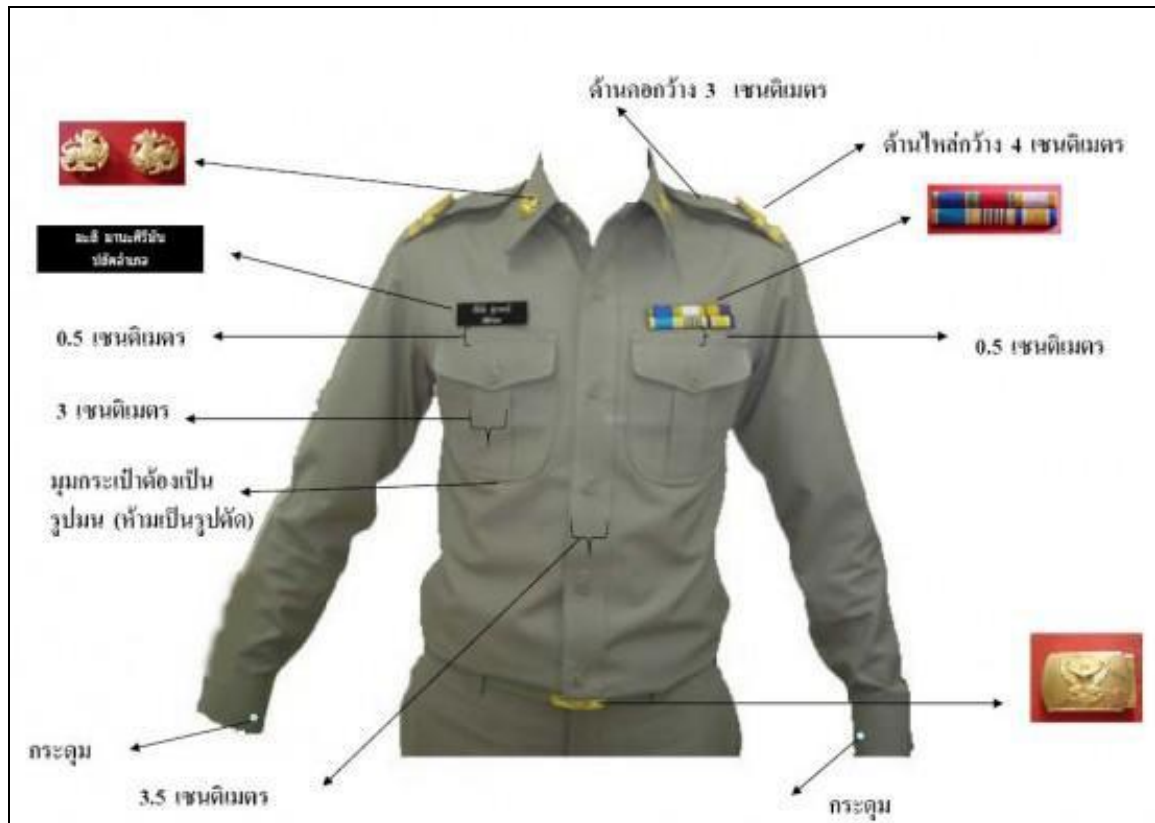
◆ **ปกติชาวเต็มยศ** (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ สายสะพาย (ถ้ามี) นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมหาราช ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สวมเม็อนัดทนายเฝ้าตั้งเครื่องแบบหมายเลข 1	เครื่องแบบเต็มยศ สวมเม็อนัดทนายเฝ้าตั้งเครื่องแบบหมายเลข 1
สุภาพบุรุษ <ul style="list-style-type: none">◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอก เสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋◆ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนังสีดำ◆ ถุงเท้าสีดำ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองสายช้อยพญักษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์	สุภาพสตรี <ul style="list-style-type: none">◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าด้านล่าง 2 ข้าง◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเชือกทาสี◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองสายช้อยพญักษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ	ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ เป็นภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือ การประดับเครื่องหมายข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้อง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบเจ้าหน้าที่ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในแต่ละ กระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดนั่นเอง สามารถอธิบายตามโมเดล ได้ ดังนี้

◆ เสื้อ (ชาย - หญิง)

เสื้อสีกาก็คอพับ แขนยาวมีกระเปาะเย็บติดหน้าอกข้างละ ๑ กระเปาะมีแถบอยู่ตรง กลางตามทางแนวตั้ง โใบปกกระเปาะรูปมน ชายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอก เสื้อ ๖ เม็ด (รวมกระดุมคอเม็ดบนสุด) ไม่มีจีบด้านหลัง

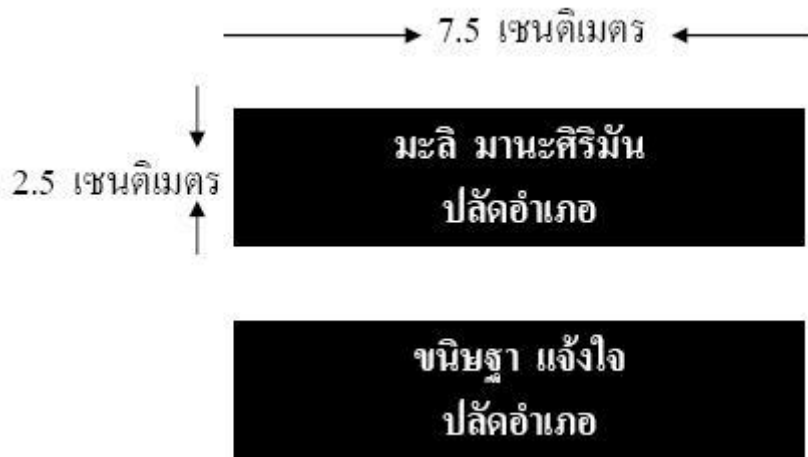
◇ กางเกง และกระโปรง

- กางเกงสีกากี ขายาว ขาตรง ไม่มีลวดลาย ไม่พับปลายขา กระเป๋าช้างตรง มีซิปปด้านหน้าหรือด้านข้าง มีจีบหน้า หรือ ไม่มีก็ได้

- กระโปรงสีกากี ยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นส้อม หรือตัดปลายยาวครึ่งน่อง มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ หรือไม่มีก็ได้ แต่ห้ามมีจีบรอบ

หมายเหตุ : การแต่งกายชุดสีกากี เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติขาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

◇ ป้ายชื่อ

ป้ายชื่อ พื้นสีดำ แสดงชื่อตัว ไม่มีคำนำหน้า ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่ง ไม่มีสัญลักษณ์และขอบขาว ติดที่หน้าอกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวาประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร

เข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัด ห้ามคาดเข็มขัดปล่อยชายยาว ปลายเข็มขัด ควรใส่เฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้น หรือ ไม่ก็สอดซ่อนปลายไว้

◇ **เครื่องหมายแสดงสังกัด**

เครื่องหมายแสดงสังกัด จะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วนของกระทรวงมหาดไทย จะมีลักษณะทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์ (ห้ามเคลือบพลาสติก) ติดบริเวณคอเสื้อทั้งสองข้างหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

◇ รongเท้า

ชาย เป็นรองเท้าหุ้มส้น หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือ สีน้ำตาล ไม่มี
ลวดลาย ถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้าหุ้มส้นปิดปลายเท้า หรือรัดส้นปิดปลายเท้า ทำด้วยหนัง หรือวัสดุ เทียม
หนังสีดำ หรือสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)

◇ แพรแถบ

หลายคนคงเคยสงสัยเวลาที่เห็นเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น บริเวณอกด้านซ้ายจะมีแถบสีลักษณะแตกต่างกันไป แล้วมันมีความหมายอย่างไร ติดไปเพื่ออะไร ติดเพื่อความสวยงามหรือเปล่า หรือว่าเป็นเครื่องแสดงวิทยฐานะ จากนี้ไป เพื่อนๆ คงจะได้เข้าใจกันมากขึ้นค่ะ

แถบ สีนั้นเรียกว่า "**แพรแถบย่อ**" ซึ่งจะมีชั้น ชั้นละก็เหรียญก็ตามแต่ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีชั้นละ ๓ เหรียญ **แพรแถบ** ทำด้วยผ้าแพรแถบ ไม่มีพลาสติกหุ้มติดที่หน้าอกเหนือกระเป๋าด้านซ้าย ประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร ในตอนต้นนี้จะกล่าวถึงแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกก่อนเพราะถือเป็นแพรแถบขั้นต้นที่สามารถประดับได้ เหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมธนารักษ์จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสต่างๆจะใช้ประดับชุดปกติขาวในงานพิธีการหรือชุดปฏิบัติงาน (ชุดกาเกี)

อินทรรูปเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระดับซี ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แถบเล็ก อย่างบาง แถบบนขมวด

ระดับซี ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๓ - ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๕ - ๖

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๓ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๗ - ๘

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แแถบใหญ่ แแถบบนขมวด

ระดับซี ๙ ขึ้นไป

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แแถบใหญ่ แแถบบนขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์

อินทรรูปแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของลูกจ้างประจำ

=====

◇ ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แถบเล็ก อย่างบาง กว้าง ๕ มิลลิเมตร แถบบนขมวดกลมไม่
ตวัดปลาย

◇ ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แถบ กว้าง ๑ ซม. อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัด
ปลาย

◆ ลูกจ่าประจำผู้ที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๓

และ ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แถบเล็ก อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

◆ ลูกจ่าประจำผู้ที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๕

และ ๖

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๓ แถบเล็ก อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

อินทรรูของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอินทรรูแข่งกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลาย มนต์ิดคุมโลหะสีทองตรา ครุฑพ่าห์ ขนาดเล็ก อินทรรูมีลายดังนี้

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๑

- มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบพื้นสีดำล้วนไม่มีช่อชัยพฤกษ์

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๒

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้น สีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๑ ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทรรู

พนักงานองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๓ และระดับ ๔

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราธนูไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทราธนู

พนักงานองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๕ และระดับ ๖

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราธนูไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทราธนู

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๗-๘

- มีแถบสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตรเป็นขอบและปิดด้วยสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาว ตลอดส่วนกลางของอินทรรณู

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไป

- มีลักษณะเหมือนช่อชัยพฤกษ์ ระดับ ๗- ๘ แต่เพิ่มเส้นฐานขึ้นมา ๑ เส้น

อินทราณสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

สำหรับการแต่งกายของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีลักษณะการแต่งกายเหมือนกับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินทราณสำหรับระดับเครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้น ตามโมเดลต่อไปนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

- รองนายก
- เลขานุการนายก
- ที่ปรึกษานายก

สมาชิกสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

- เทศบาล
- อบต.
- เมืองพัทยา

ผู้ช่วยประธานสภาท้องถิ่น

=====

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

- เลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา
- ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา

เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
(สำหรับติดชุดเครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบล

เทศบาล

อ้างอิงที่มาข้อมูลบางส่วนจาก :

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก.)

<http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=๒๗๑๙๒.๐>